

VESTNIK

SOKOLSKÉ ŽUPE CELJE

LETO VIII. • CELJE 28. SEPTEMBRA 1938 • ŠTEV. 8

D. Gruden:

Mrtvemu kralju

Šepeče listje rumeno in vene,
kakor ob mračnem dnevu tedaj,
ko zavita v črne koprene
sprejela domovina Tvoj brod je nazaj.
Šepeče listje rumeno in pada,
kot ob mračnem dnevu takrat,
ko je drugim ugašala nada.

Pri nas prisegel bratu je brat,
da trdno bo stopal po poti,
ki Ti si začrtal jo v čas,
da nas pri tem prav nič ne moti,
pa naj pride karkoli nad nas.
Šepeče listje rumeno in pada,
spomin se na Tebe budi.
Z duhom Tvojim bo naša armada
korakala v borbo za boljše dni.

To so njegove besede ...

/Ob četrti obletnici mučeniškega kralja/

Tudi jaz sem Sokol! — (Sokolski deputaciji 28. VI. 1928.)

Sokoli bodite tudi odslej vsemu našemu narodu zgled duhovnega edinstva in odnesite s tega zleta od Save in Drave do Tise, Morave, Timoka, Vardarja, Bosne, Neretve, Zete pa vse do sinjega Jadrana ljubezen do vsakega brata in sestre. Recite jim, da ste združeni na tem zletu, videli le eden in isti lik, občutili le eno srce vseh bratov in sester naše velike Matere domovine. Na temelju edinstva in Sokolstva bo izdan nadaljnji napredek narodove in državne moči. — (Manifest Sokolom 15. VIII. 1922 v Ljubljani.)

Od zibelke do groba ste dolžni služiti le Jugoslaviji in jugoslovenski ideji. Njene so vaše mišice, vaša srca; njene morajo biti vse vaše radosti, ideali in vse vaše težnje. To zahtevajo od vas sokolske tradicije, to je oporoka onih, ki so padli za veličino domovine, to vam je moj kraljevski pozdrav. Zdravo! — (Vsesokolski zlet v Beogradu 1930.)

Naši zaslužnjeni bratje z nestrpnostjo in solznih oči čakajo, da se nam, svojim rešiteljem vržejo v objem in da po svojih močeh doprinesejo žrtve za našo zmago in svoje odrešenje.

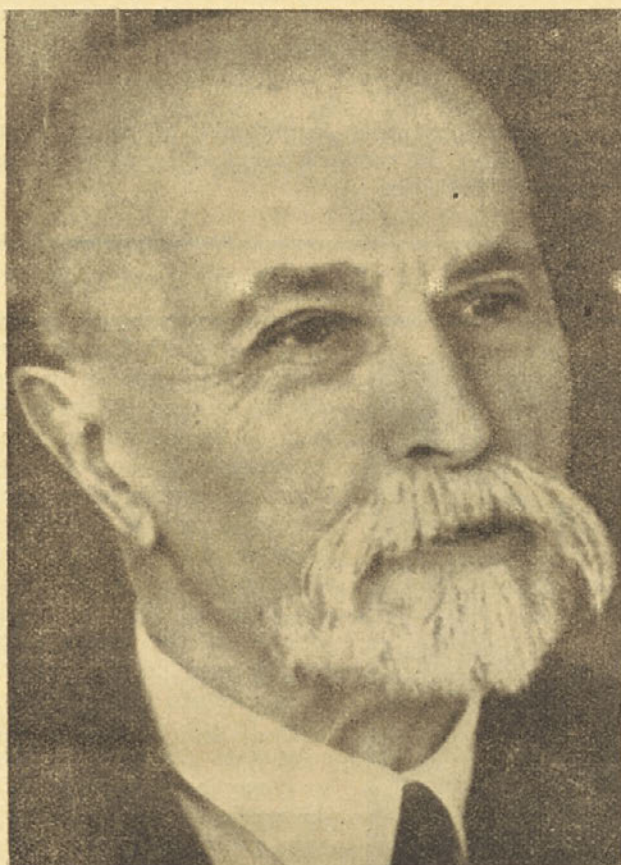
Recite vsem in vsakemu, da nas ne loči nobena meja, nobena preteklost. Ne Donava, ne Sava, ne Drina nas ne ločijo; temveč nam spajajo interese naroda in narodno dušo v nerazdvojno celoto — Jugoslavijo, katere nikdar nihče ne bo mogel razdvojiti. — (12. januarja 1930.)

Preroki Jugoslavije, njeni mučeniki in junaki so in ostanejo večna slava in živa moralna moč velike jugoslovenske misli. Po njih je nacionalna ideja svobode, ljubezni in edinstva postala stvarnost, a z zgledovanjem na nje, bo postala ona naša slavna bodočnost. (28. junija 1930.)

Čuvajte Jugoslavijo! — (9. oktobra 1934.)

Takšno delo, kakršnega potrebuje narod, zahteva samozavesti. Vedno tožimo, da narod nima zaupanja v samega sebe, toda zakaj vso krivdo valiti na narod, ko smo narod vendar mi vsi in vsak od nas? — (T. G. Masaryk.)

Niti izobraženost, niti bogastvo, niti politična moč niso same na sebi vzdržale narodov v življenju; vse to so narodi že imeli, pa zopet izgubili, ker so bili nezdravi in moralno izprijeni. Le zdravje in nrvnost sta poroštvo življenja. — (Dr. M. Tyrš.)

1937.

14. IX.

1938.

V
teh
težkih
dneh

ko doprinaša češkoslovaški narod s herojskim samozatajevanjem največje žrtve za ohranjanje svetovnega miru, se dviga iz preprostega groba v Laneh ob obletnici smrti duh velikega sina Češkoslovaškega naroda, Prezidenta in Osvoboditelja in našega sokolskega brata dr. T. G. Masaryka. Zaskrbljen bdi nad usodo svoje domovine in svojim rojakom ponavlja:

Vojna je nekaj grozovitega, nečloveškega. Vendar pa ni vojna največje zlo. Živeti ponižan, biti suženj ali pa druge zatirati in podobno — to so hujša zla.

Vojna je zlo, toda obramba je npravnstveno dovoljena in potrebna, dasiravno je težko potegniti mejo med tem, kje začenja obramba in kje nasilje.

Ideal humanitete ne uči, da moramo pred nasiljem vdano spu-

stiti roke. Nasprotno, on zahteva, da se nasilju upremo in to na kakršenkoli možen način. Braniti se, ne pomeni uporabljati proti nasilju novo nasilje, temveč pomeni zgolj obrambo, pa če ni drugega izhoda, tudi z železom.

Vojak mora zavestno biti vdan le obrambi, ne pa nasilnemu osvajanju in podjarmljenju, in vendarle mora biti hraber in pripravljen žrtvovati svoje življenje.

Brat Đura Paunković

8. avgusta t. l. je drugi podstarešina našega Saveza otvoril savezno prosvetno šolo in ob tej priliki imel uvodno predavanje. Govoreč o veličastnem vsesokolskem zletu v Pragi in o naši udeležbi na njem, se je spomnil nekaterih starejših bratov, ki so bili tedaj petič na zletu in so dejali: »Čutil sem veliko potrebo, da pred smrtjo opraviš še to sokolsko dolžnost«. Brat Đura Paunković sam je tudi opravil to dolžnost, se vrnil v domovino, da vrši dalje dolžnosti, ki mu jih je nalagalo mesto, ki ga je v sokolstvu zavzemal. Njegov sokolski pogled je bil uprt v novo

bodočnost, a še predno so se razšli gojenci savezne šole, katerim je govoril o naših nalogah v zvezi z vsesokolskim zletom 1941. leta, je omahnil.

17. avgusta je brat Đura Paunković umrl.

Vstopil je v zgodovino jugoslovenskega Sokolstva, kjer bo zavzemal odlično mesto. Četudi bi v vekih obledelo sto in sto njegovih del in vrlin, bo ime Đure Paunkovića blestelo ob spominih na mejnike, ki obeležujejo posamezne dobe razvoja jugoslovenskega Sokolstva. Na seji zastopnikov vseh jugoslovenskih sokolskih zvez, ki je bila 18. junija 1914. v Zagrebu je Đura Paunković kot zastopnik skupnega Jugoslovenskega sokolskega saveza. Vidovdan 1914. s Principovimi streli in svetovna vojna sta izvršitev tega sklepa odgodila do Vidovega dne 1919. ko je skupščina jugoslovenskega

Sokolstva v Novem Sadu pod predsedstvom br. Đure Paunkovića v svobodni Jugoslaviji ustanovila Jugoslovenski sokolski savez, v katerem so se zlele dotedanje plemenske zveze. Na prelomu, ki ga je v razvoju Sokolstva prineslo leto 1929. z zakonom o Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, je znal brat Đura Paunković brezkompromisno braniti in očuvati čistočo sokolske ideologije in demokratska načela sokolskega bratstva.

D. P.

Mi demantiramo!

(Sokolska Petrova petletnica v naši župi)

Kmalu bo minilo leto, ko je nemški list za telesno vzgojo »Der Wegweiser« poročal o sokolski Petrovi petletnici in izrekel že z naslovom svoje notice »Veliki načrti z malimi uspehi« uničujočo sodbo o tej akciji jugoslovenskega Sokolstva. Takrat smo molčali, ker smo bili prepričani, da bodo to preuranjeno, gotovo ne iz ljubezni do Jugoslavije izrečeno sodbo, demantirala dejstva. Minili sta komaj dve leti, od katerih je prvo poteklo v sestavljenju načrtov in v predpripravah, pa vendar lahko že danes pustimo dejstvom, da demantirajo trditve glasila telovadcev onega naroda, ki si domišlja, da smo Slovani manjvredni narodi, nesposobni samoniklega ustvarjanja.

Društva naše župe so z vneto in ljubeznijo poprijela za delo, da se sprejeti načrti uresničijo. Najvažnejša postavka v SPP naše župe so gotovo naši domovi. Dvajsetdve društvi sta se obvezali, da si bodo v dobi do kraljeve polnoletnosti zgradili svojim razmeram primerno streho. Še polna tri leta so pred nami, pa že stojijo popolnoma dograjeni sokolski domovi v Sv. Petru v Sav. dolini, v Krškem in v Vojniku. V surovem stanju so dograjeni domovi sokolske čete v Sv. Juriju ob Taboru ter društev v Boštanju, Radečah in Žalcu. Dve društvi, Ljubno ob Savinji in Sv. Peter pod Sv. gorami, sta si kupili že stoječi stavbi, ki bosta s primernimi preureditvami postali novi trdnjavi sokolskega dela in misli. Društva Gomilsko, Rimske toplice in Sv. Jedert nad Laškim imajo že stavbišča in zbravni material: treba je še, da pridne roke zavijajo rokave in zopet bodo stali trije novi domovi. Sv. Križ pri Kostanjevici ima parcelo in prav tako, kot še ostala društva, zbira sredstva in skrbi, da bo leta 1941. izpolnjena sprejeta obveza. Dograditve in preureditve domov vnesene v načrt SPP so domala skoro vse že izvršene.

Dve društvi sta se obvezali postaviti blagopokojnemu kralju Aleksandru I. spomenik. Zidani most je to že izvršil, Trbovlje pa imajo zbrana potrebna sredstva in čakajo le, da odkrijejo spomenik drugo leto, ko bo društvo praznovalo svojo tridesetletnico. Od 13 praporov je razvitih že pet (Hrastnik, Krško, Sevnica naraščajškega in članskega, Sv. Peter pod Sv. gorami).

Tudi vse druge začrtane akcije napredujejo in prav tako, kot gradnje sokolskih domov demantirajo vse tiste, ki bi radi doživeli neuspeh SPP. Za našo župo lahko že danes mirno rečemo, da bo uspeh SPP dosegel višek, kljub temu, da se nam pri izvajanju naših načrtov stavijo pri marsikaterem društvu na pot ovire baš s tiste strani, ki bi morala nesebično delo Sokolstva podpreti.

Ob vstopu v tretje leto sokolske Petrove petletnice pozivamo vse brate in sestre, da nadaljujejo z navdušenjem in požrtvovalnostjo započeto delo, da bodo naši domači in tuji nasprotniki ponovno spoznali, da je dana beseda Sokolu sveta.

T. Zorko

Sokolska gozdna šola

Srečna zamisel, prirediti neke vrste prednjaški tečaj v prosti naravi pod okriljem šotorov, je dosegla letošnje leto v Sokolski gozdni šoli naraščaja popoln uspeh. Po poizkusnem taborenju trboveljskega sokolskega okrožja v počitniških dneh 1. 1937., ki se je prav lepo obneslo, je celjska sok. župa pristopila k organiziranju sokolske gozdne šole v večjem obsegu. V ta namen je dala sešiti 11 novih šotorov, ki so se sijajno obnesli in povabila v tritedensko sokolsko gozdno šolo v Lokah pri Mozirju, od 18. julija do 7. avgusta 1938 moški in ženski naraščaj, da se v prosti naravi nemoteno in smotreno seznani z osnovnimi pojmi Tyrševe ideologije in telovadbe. Osemčlanskemu vodstvu se je javilo v gozdno šolo 25 naraščajnikov, med njimi dva gosta brata naraščajnika iz bratske Češko-slovaške ter 10 naraščajnic. Gozdno šolo so posečali še kot izredni gojenci trije naraščajniki iz Mozirja. Zastopana so bila društva: Praha - Hradčany, Praha - Vršovice, Litija (župa Ljubljana), Zagorje, Trbovlje, Loka pri Zidanem mostu, Sevnica, Krško, Brežice, Rimske toplice, Laško, Celje I, Šmarje pri Jelšah, Sv. Peter pod Sv. gorami, Žalec, Griže, Sv. Peter v Savinjski dolini, Št. Pavel pri Preboldu, Velenje in Gornji grad. Vodstvo gozdne šole je bilo poverjeno aktivnim sokolskim činiteljem, ki so svoje bogato znanje in čas nesebično žrtvovali vzgoji sokolskega naraščaja, ki je že ali bo v doglednem času aktivno posegel s svojim delom v življenjski utrip društev. Šolo je vodil br. Drago Pahor iz Trbovelj, ostali člani tabornega vodstva so bili: br. Tone Zorko iz Vojnika, br. France Klun iz Zagorja, s. Darinka Klunova iz Zagorja, br. Juro Toplak iz Braslovč, s. Minka Pahorjeva iz Trbovelj, s. Geni Koroščeva iz Trbovelj in s. Elza Stepiharjeva iz Celja. Po poklicu je bilo vodstvo skoro izključno učiteljskega stanu, kar je jamčilo, da bo vse delo v taboru metodično in psihološko pravilno usmerjeno. Dnevni red v gozdni šoli je bil smotreno in bogato sestavljen, tako da se je mladina poleg resnega dela v dovoljni meri naužila zdravja in se seznanila z lepotami naših krajev. Predavanj je bilo 52, 16 praktič-

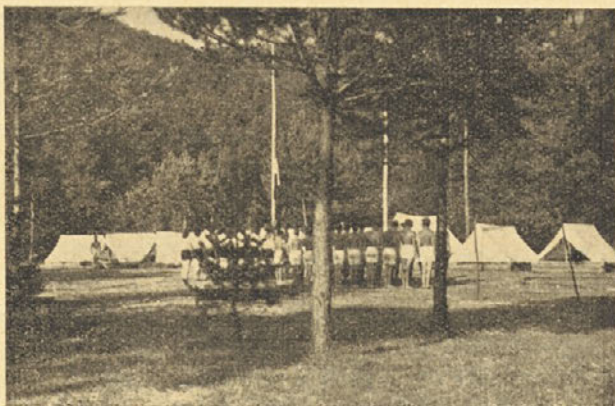
nih nastopov in 6 debat ob večernem tabornem ognju. Tečajniki so se vadili tudi v malokalibrskem in ostrem streljanju z vojaško puško. Tečajnice pa so se med drugim seznanile z nalogami žen. Izvedlo se je več izletov, kot v Logarsko dolino in dalje na Okrešelj, v Braslovče in Št. Peter v Savinjski dolini. V Braslovčah je gozdna šola z veliko pieteto položila na grob Sokola - junaka, dobrovoljca Srečka Puncerja krasen venec z državnim trakom, v Št. Petru pa je nastopila na tamošnjem društvenem letnem nastopu s polnim uspehom.

Da je sokolska gozdna šola žela priznanje in simpatije vseh, priča velika gostoljubnost br. društva Mozirje in številni obiski. Naš naraščaj je bil počaščen posebno z obiskom poveljnika 39. peš. polka, generalštabnega polkovnika brata Mihajloviča, ki se je seznanil z ureditvijo tabora, s praktičnim delom naraščaja in streljanjem. Uspel mimohod tečajnikov pred visokim gostom, ki je bil izveden z vojaško strumnostjo in resnostjo je pričal, da smo v tem pogledu na pravi poti. Dalje nas je obiskal župni starešina br. Jože Smertnik, ki je mladini predaval iz svojih bogatih izkustev, in polno drugih sokolskih činiteljev, ki so se vsi priznalno izjavili o napravah in življenju v šoli.

Tudi v propagandne svrhe je šola storila vse, da se bo zamisel in zanimanje za to vrsto taborenja dvignila v naši župi pri mladini in odraslih. Taborniki so priredili v Mozirju uspel propagandni plavalni miting v bazenu in dobro obiskan naraščajski zbor pripravljenosti v zvezi s tekmo v odbojki v taboru samem. Ob tej priliki je mladina povezala stike med seboj ter v bratskem sožitju in plemenitem tekmovanju preživela dan skupno, veseleč se lepe sokolske pesmi in bratskega gostoljubja.

Led je torej prebit. Uspehi gozdne šole so tako vidni in veliki, da ne smemo nikakor odstopiti od načrtane poti, ampak slična taborenja po možnosti povečati in jih nuditi tudi deci in članstvu.

Gojenci sokolske gozdne šole v Mozirju pri jutranjem pozdravu zastave

ZDRAVO, KRALJ!*

Petnajst je odcvetelo Ti rožnih pomladi,
v šestnajsto lepo se razvija Ti cvet,
s Teboj v svobodi mi rastemo mladi,
do sončnih višav nam sokolski gre let.
Krepimo si mišice, duh si krepimo
sredi zelenih, sončnih dobrav;
v delu sokolskem ves dan preživimo
in Tebi velja naš nočni pozdrav.
Roga nas glas pozove v pripravo,
v hipu se zbere sokolski naš roj
in kličemo Tebi krepki naš Zdravo!;
vedi naš kralj, mladi rod je ves Tvoj!

* To pesmico je napisal naraščajnik, gojenec sokolske gozdne šole v Mozirju. Z nočno »uzbuno«, na katero se nanaša konec druge in cela tretja kitica, je naša mladina pokazala svojo odlično pripravljenost in disciplino.

DELO NAŠIH BODOČIH VADITELJEV*

Takt $\frac{1}{4}$.

- I. 1. Skozi predročanje vzročiti, dl. naprej, pogled gor.
2. Skozi predročanje in priročanje zaročiti, dl. nazaj.
3. Izstopna stoja z d. naprej, skozi priročanje predročiti, dl. dol.
4. Drža.
- II. 1. $\frac{1}{2}$ obrata v l. do odnožne stoje v l., odročiti, dl. naprej (leva roka skozi priročanje).
2. S prisunom l. v stojo spetno, predklon, predročiti, dl. noter.
3. Vzklon, odročiti, dl. naprej.
4. Drža.
- III. 1. Klek na d. koleno, odročiti gor, dl. naprej, pogled gor.
2. Drža.
3. Predklon (prsa se dotikajo l. kolena), zaročiti, dl. gor.
4. Drža.
- IV. 1. Vzklon in predročiti, dl. noter.
2. Vzravnavo na l. nogi do zanožne stoje z d., odročiti, dl. naprej.
3. Prinožiti in priročiti.
4. Drža.

Vaja se izvaja štirikrat.

* V gozdni šoli so gojenci dobili po predelavi Tyrševega telovadnega sestava nalogo, da poskusijo sami napisati vajo. Oddane vaje pričajo, da so gojenci z zanimanjem sledili pouku. Objavljamo enega izmed teh poskusov naših bodočih vaditeljev.

Gorsko sokolsko gnezdo

Dne 10. avgusta 1930 je na pobudo Sokolske župe Celje priredilo naše društvo telovadni nastop. Posebno je povzdignil celotno prireditev obisk Sokolov iz Ljubljane, od koder je Sokolsko društvo-matica poslalo na več avtobusih svoje članstvo, med njimi po večini telovadke in telovadce, kateri so s svojimi vrhunskimi vajami na orodju vzbudili veliko navdušenje med številno zbranim občinstvom. Saj je to bil prvi sokolski javni nastop v Gornjem gradu.

Ta prireditev je dala neposredno vzpodbudo, da se je vprašanje zgraditve lastnega doma premaknilo z mrtve točke. Domači

javni delavci so zasukali rokave, z mladeniškim navdušenjem in veliko požrtvovalnostjo so šli na delo, da zgradijo Sokolski dom v Gornjem gradu čimprej.

Posebne zasluge za uresničenje tega načrta si je stekel starešina društva br. dr. Janko Rak, ki je poleg nekaterih drugih bratov in sester tudi gmotno veliko žrtvoval za dom. Tudi so priskočili na pomoč nekateri, sicer bolj maloštevilni rodoljubi iz drugih krajev naše ožje domovine.

Prišlo je leto 1932., ko so se v poletju ob lepi udeležbi Sokolov in Sokolic ter velikega števila domačinov in gostov široko odprla vrata sokolskemu pohodu v novo postavljeni, sicer skromni, ali dovolj prostorni in praktično urejeni Sokolski dom v našem idiličnem, zdravem in prijetnem gorskem kraju, skoro tik ob naši državni meji.

Večji del prostora v domu zavzema visoka zračna in svetla telovadnica, v kateri so vsa glavna orodja. Približno tretjino doma zavzema prostoren in tehnično zelo praktično urejen gledališki oder z lepo zaveso. Pod odrom je garderoba oz. sejna soba in poleg nje stanovanje za hišnico. Seveda sta v domu napeljana električna raz-

svetljava in vodovod. V domu je tudi lepo urejena sokolska knjižnica. Poleg doma ima naše društvo dovolj veliko letno telovadišče, kjer prirejamo poleti sokolske in druge nacionalne prireditve.

Naš Sokolski dom pa še ni dograjen. Manjka mu še, kakor je to že določeno v gradbenem načrtu, pročelje, v katerem bomo uredili galerijo in spodaj primeren vhod v dvorano samo. Ob požrtvovalnosti in agilnosti naših sokolskih delavcev bomo gotovo že ob koncu Petrove petletnice dočakali tudi dograditev pročelja.

I. V.

Pozabljen Sokol - mučenik

(V spomin Josipu Kerševanu)

Le redki med nami vedo, kdo je bil Kerševan, kaj je pomenil in kaj pomeni našim bratom in sestram v Julijski Krajini, kaj pomeni nam vsem.

Rojen je bil na Gradišču pri Prvačini 19. marca 1883. Ljubezen do rodne grude ga je zadržala doma. Ni šel v svet iskat učenosti, a je bil vendar dovolj bogat, da je dajal, ne da bi bil v tu-

Članstvo gradiškega Sokola v letu 1921. s starostno + br. Kerševanom v sredi

jini prejemal. Velika naravna inteligenca je krepkemu vipavskemu kmetu omogočila, da je že zelo zgodaj spoznal pot, ki vodi k vstajenju zatiranih Slovencev na Goriškem in vsega Slovanstva: pot Tyrševega sokolstva. Z vsemi silami se je oprijel duha in ustanovil sokolsko društvo na Gradišču. Njegovo značajnost, odločnost in zmožnost so cenili vsi njegovi sodelavci in so ga zato tudi izvolili za podstarosta goriške sokolske župe.

S svojo sokolsko trdnjavo na Gradišču je prestal vojno in vse z njo združeno trpljenje in preganjanje. Po vojni vihri je prišla nad naše brate še hujša nesreča. Sledijo vsakovrstne šikane, preiskave in dejanski napadi. Naši možje in žene romajo v konfinacijska taborišča in v ječe, otroci pa v potujočevalnice. Naše gospodarstvo sistematično uničujejo, da bi tako strli odpor.

Dne 5. julija 1921 se je naše ljudstvo zbiralo pred cerkvijo v Prvačini, da proslavi praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in

Metoda. Vojaštvo je zbrane napadlo in streljajo v množico. Težko ranjen od krogle je obležal tudi Janez Kerševan. Njegova krepka narava je zmagala in ostal je pri življenju. Od tedaj pa so bile hišne in osebne preiskave še česče: sovražnik ga je zalezoval pri vsakem koraku. Dne 29. septembra 1927 je šel s kolesom po opravkih v Gorico in se vračal zvečer proti domu. Zahrbtni sovražniki so ga napadli pri Volčji dragi in mu zadali več težkih ran. Ljudje so ga našli nezvestnega in ga takoj prepeljali v bolnico. Naslednjega dne je umrl ne da bi se zavedel.

Josip Kerševan je padel, a njegov duh bdi nad izmučeno zemljo, bdi nad tihimi vasmí in kmeti na polju, bdi nad našo deco, ki v šoli in cerkvi posluša tujo besedo. Po Kerševanovi poti stopajo vedno novi, smrti posvečeni možje, kajti njegova pot vodi skozi mučeništvo kvišku k večni Lepoti, k zmagi nad ostudnim egoizmom, hinavščino in zahrbtnostjo. Stopil je v krog onih znanih in neznanih Mučnikov našega naroda, ki so padli v borbah od Kosovega do danes.

Bratje in sestre! Josip Kerševan biva tudi med nami in pričakuje od nas, da nadaljujemo njegovo delo z istim žarom, kakor se mu je posvečal on, da mislimo na njegove in naše brate toliko, kolikor je on mislil na nas, ko je stal in omahnil na mrtvi straži.

TEHNIČNI DEL

Miloš Prelog

Vadbene ure za deco obojega spola

58. u r a

Osnova:

Razgibanje: Korakanje, hitra hoja, tek in poskoki v dvojicah.

Posnemalne vaje iz življenjske skupine: »Kako preživim dan«.

Uvod v koleb v vzpori na bradlji in raznožke. Skokiletno čez telovadca v stojina glaviraznožno čelno.

Preskoki raznožno; koza na šir in vzdolž s prožno desko: zviševanje.

Igra: »Stafeta s podiranjem in postavljanjem kije v zarisanih krogih«.

Razgibanje: Korakanje, hitra hoja, tek in poskoki v dvojicah.

1. Korakanje v dvojicah (parih); hitro, počasi; dolgi ali kratki korak; po prstih, petah ali celih stopalih; s počepavanjem, predkloni itd., vse to menoma.
2. Hitra hoja; stopnjevanje do največje brzine in zopetno poje-njanje (po možnosti naj ostanejo dvojice skupaj).

3. Tek z izrazitim dviganjem nog, hitrost zmerna, menoma s hitro hojo.
4. Tek in na znak s piščalko ali na plosk vzkok uleknjeno z vzročenjem in doskok v vzporo čepno — vzravna in tek. Da izvajajo dvojice skladno in istočasno, je treba pozornosti in izredne pažnje.
5. Dir in plazenje čez orodje, ki ga razpostavimo že prej, ob strani telovadnice. — Pomiritev z zmernim počasnim korakanjem.

Posnemalne vaje iz življenjske skupine: »Kako preživim dan«.

A) Pokazali mi boste, kako preživite dan!

1. Spite. (Ležejo poljubno po tleh.)
 2. Vstajate. (Vstajajo neenakomerno, se pretegujejo, ogledujejo na vse strani, skozi okno itd.)
 3. Se umivate, oblačite. (Posnemajo umivanje, zajemanje vode, drgnjenje, česanje, obuvanje, oblačenje.)
 4. Zajtrkujete. (Sedejo, nakaže se pitje ali zajemanje z žlico.)
 5. Greste v šolo. (Dajo knjige pod pazduho, oprtijo torbico ali nahrbtnik in hodijo.)
 6. Kaj radi delate v šoli? (Pisanje, risanje, ročno delo.)
 7. Tudi telovadite radi! Pokažite kako v šoli telovadite! (Poljubno.)
 8. Gotovo tudi doma mamici ali očetu kaj pomagata! (Prinesejo drva, napravijo to ali ono — vse poljubno.)
 9. Ko ste z nalogo in učenjem gotovi, greste na izprehod ali se greste igrat. (Pokažejo, če je čas, naj zaigrajo igro, ki jim je doma ljuba!)
 10. Kaj pa poleti (kopanje in plavanje) in pozimi (kepanje, sankanje, drsanje in smučanje)?
 11. Po večerji se vsi utrujeni zopet vležete. Itd. iz vsakodnevnega dela.
- Izvajajo se samo opravila, ki so v zvezi z gibanjem.

B) Isto kot v skupini A), samo da se jemljejo resnejša opravila in se izvaja temeljiteje.

Uvod v koleb v vzpori na bradlji in raznožke.

Na koncu dobočne bradlje:

- A) 1. Natekoma in naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — seskok z zakolebom. (Tej starosti zadostuje trenutna opora, vsako pretiravanje je škodljivo.)
2. Natekoma in naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — z zakolebom zanožka v desno.
3. = 2. z zanožko v levo.
4. Naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — zakoleb — seskok s predkolebom (čuvanje, da ne pade na hrbet).

5. Naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokama na lestvinah raznožno — seskok s predkolebom. Ponavljanje!

- B) 1. Natekoma in naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — zakoleb — s predkolebom premah odnožno z desno do stoje na tleh.
 2. = 1. s premahom odnožno z levo do stoje na tleh.
 3. = 1. s premahom raznožno (raznožka) do stoje na tleh. (Čuvanje!)
 4. Naskokoma vzpora spredaj — predkoleb — zakoleb — raznožka
 5. Ponavlja 4. vajo!

Skoki letno čez telovadca v stoji na glavi raznožno čelno.

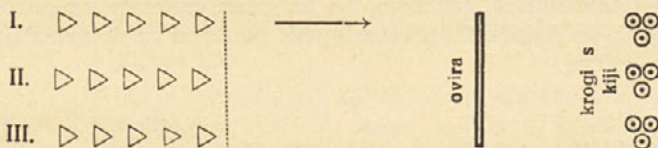
Postavimo blazine, pred blazinami napravi eden izmed telovadcev stoji na glavi in raznoži. Drugi izvajajo (le oni, ki so sigurni) med raznoženima nogama skoke letno (medvedje skoke). V stoji se izmenjavajo. Onim, ki v stoji niso sigurni, je pomagati s tem, da se jih prime za noge.

Preskok raznožno; koza na šir in vzdolž s prožno desko: zviševanje.

- A) Začnemo s skoki čez najnižje postavljeno kozo. En skok izvedemo čez kozo na šir, drugega čez kozo vzdolž, nato zvišujemo, a samo do zmerne višine.
 B) Isto, a začnemo skakati čez nekaj višjo kozo in jo zvišujemo do najvišje mere. Pazimo na lep let in doskok.

Igra: »Stafeta s podiranjem in postavljanjem kijev v zarisanih krogih.«

Deco razvrstimo v enako dolge vrste za startno črto. Na sredo igrišča postavimo gredi (ali druge ovire), na nasprotni

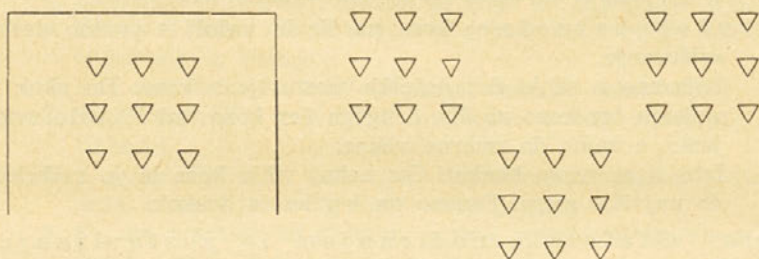
strani igrišča pa zarišemo pred vsako vrsto krog, v katerega postavimo 2—4 kije. Na dano znamenje zbežijo prvi telovadci iz vrst se splazijo pod gredjo, poderejo kije in zbeže s preskokom čez gredi do svojih vrst, se dotaknejo naslednjih telovadcev; ti naslednji enako zbeže, se splazijo pod gredjo, hitro postavijo kije v krog in se vrnejo s tekom in preskokom čez gred do svojih vrst, kjer se dotaknejo naslednjih. To podiranje in postavljanje se vrsti do zmage ene izmed vrst.

Igra se ponovi trikrat, da se določi končni zmagovalec.

Javni nastopi bodo pokazali, če ste z našo deco sistematično in skozi vse leto telovadili!

Hej Slovani!

»Hej Slovani« je telovadna skladba za moški naraščaj ali člane po naši slovanski himni »Hej Slovani« in je pripravna za vse naše akademije in javne nastope. Najprimernejša je devetorica v prostem razstopu. Večja društva lahko nastopijo v 3 devetoricah, manjša pa po nujnostih v šestoricah, ki pa niso več tako slikovite. Vaje je izvajati mirno, spojeno, himni primerno in predvsem skladno. Iz tega vzroka se mora godba (klavirski izvleček ali godba za pihala ali petje) telovadni skladbi prilagoditi in se morajo izvajati osminke izrazito, pavze in nekatera mesta pa izpolniti. Skladba je sestavljena na napev po Juvančevi »Sokolski pesmarici«, tej primerno se naj priredi godba. Izvajajo vsi enako, oblečeni so v bele hlačke z modrim pasom (kot nastopamo v prostih panogah).

Na odrih je devetorica (šestorica) že razvrščena v prostem razstopu v temeljni postavi »Mirno«. Pri javnih nastopih naj skupine na telovadišče pritečejo, se na znak razvrste (z odročenjem) na svojih že določenih prostorih, na ponoven znak priročijo in obstojijo mirno.

I. del

I.	1 e-	Hej	Vzpon — predročiti, dl. dol, pogled na roke
	na	Slo-	Spon — skozi priročenje zaročiti, dl. gor.
	2	va-	Stoja izstopno z l. naprej — skozi predročanje vzročiti, dl. spred, pogled na roke (povdarjeno) in sp.
	3	ni,	$\frac{1}{2}$ obrata v desno na prstih obeh nog v stojo odnožno z d. — predročiti na levo z loki na desno, pogled ves čas za rokama (ob koncu giba povdarjeni zasuk glave na levo).
II.	1 e-	na-	Izpad z d. v stran (z lahkim dvigom desne) — predročiti dol na desno z loki dol (povdarjeno), pogled naprej, dl. dol in sp.

	na	ša	vzravnavava s prisunom leve v stojo spetno — vzročiti, dl. naprej in sp.
	2 dve	} reč	izpad z d. vstran — predročiti dol na desno s čelnimi loki na levo, dl. dol in sp.
	in		vzravnavava s $\frac{1}{2}$ obratom v desno na prstih obeh v stojo zanožno z levo — skozi predročenje vzročiti (po obratu), dl. spred, pogled na roke.
	3 tri	} slo-	Skozi predročenje priročiti, dl. spred in sp.
	in		zaročiti ven, dl. gor.
III.	1 e-	van-	Stoja izstopno z levo naprej — skozi predročenje vzročiti (povdarjeno), dl. naprej, pogled gor in sp.
	na	ska	zasukati dlani not in odročiti, dl. gor.
	2 dve	} ži-	Vzpon prednožno skrižno z d. in celi obrat v levo v vzponu), s trupom povdarek na koncu giba. (Pazi, da so pri vzponu skrižno prsti v ravni črti v razdalji enega stopala in da pri enakomernem obratu ne povesiš lehti in da držiš dlani izrazito gor.)
	in		
	3 tri		
	in	vo	$\frac{1}{2}$ obrata v desno v vzponu, s trupom povdarek na koncu giba.
IV.	1	kli-	$\frac{1}{2}$ obrata v levo in čep — zaročno skrčiti, podlehti pod nadlehtmi, dl. not (gib z lehtmi in čep se izvedeta po obratu, t. j. po prvi osminki takta) in sp.
	2	je,	vzravnavava v vzpon — suniti vstran gor, dl. not, pogled gor.
	3	—	Drža.
V.	1 e-	do-	Čep spojno — odročno skrčiti, podlehti nad nadlehtmi, dl. dol.
	na	kler	Vzravnavava v vzpon — suniti vstran gor, dl. not, pogled gor.
	2 dve	} na-	Stoja izstopno z l. naprej — predročno skrčiti not, podlehti prekrižati, desna nad levo, prsti se dotikajo ramen in sp.
	in		zasuk dl. naprej in prožiti naprej ter sp. odročiti, dl. nazaj in sp.
	3 tri	} še	poklek na desni — zasuk dl. dol in priročiti in sp.
	in		predročno upogniti not, podlehti prekrižati, desna nad levo, prsti se dotikajo ramen in sp.
VI.	1 e-	ver-	zasuk dl. naprej in prožiti naprej ter sp. odročiti, dl. nazaj (povdarjeno) in sp.
	na	no	zasuk dl. naprej, predročno not upogniti not, desna leht pod levo, z rokama se oprimemo ramen (komolec pod komolcem).

2dve	}	sr-	Desno prožiti naprej in sp. odročiti, dl. naprej.
in			Levo prožiti naprej in sp. odročiti, dl. naprej.
3tri	}	ce	Predročno not upogniti not, desna leht pod levo, z rokami se oprimemo ramen (komolec pod komolcem) in sp.
in			vzravna na levi v stojo zanožno z desno — upognjeno predročiti $\frac{3}{4}$ gor in sp. prožiti v odročenje gor, dl. not, pogled gor (gib je povdarjen).
VII. 1 e-		za	Stoja izstopno z desno naprej — skržiti zaročno, (podlehti pod nadlehtmi), pesti, dl. not.
na		naš	Stoja izstopno z levo naprej — suniti vstran gor, pesti odpreti, dl. not, pogled gor.
2dve	}	na-	S čelnimi loki gor not priročiti, dl. nazaj in sp.
in			celi obrat v desno na prstih obeh v stojo zanožno z levo in sp.
3tri			odročiti (po obratu s poudarkom), dl. dol.
in		rod	$\frac{1}{2}$ obrata v levo v stojo odnožno z levo — desno skozi priročenje predročiti, dl. dol, levo skozi priročenje zaročiti, dl. gor.
VIII. 1		bi-	Stoja izstopno z levo naprej — levo skozi priročenje vzročiti, dl. spred, desno skozi priročenje zaročiti, dl. gor, pogled gor. (Gib zadržan in izveden do skrajnosti, drugače se preide iz ritma.)
2		je	Stoja izstopno z desno naprej — leva skozi priročenje zaročiti, dl. gor, desno skozi priročenje predročiti gor, vzklopiti, dl. spred, pogled gor (gib izvesti izredno povdarjeno).
3		—	Drža.

Opombe k prvemu delu: Himni primerno se zlasti v prvem delu mora izražati ona primerna mehkoba in slavnostnost, zato so gibi neizraziti — neostri ter spojeni in kot taki tvarjajo celoto. Vsak površno navajen ali ritmično nespojen gib bo vaje kazil. Kjer so vnešene pripombe »povdarjeno«, ni mišljen odsekani gib, pač pa močnejše in izraziteje nakazan, ritmično povdarjeni gib, ki pa spojeno prehaja v naslednji počasnejši gib; s tem dobijo vaje melodijo in se izogne monotonosti.

V III. taktu »dve in tri« na zlog »ži-« je dejansko en gib, a je pri vajah razdeljen na tri dele v treh osminkah. Te osminke naj godba (akordi) izpopolni; s tem se doseže večja skladnost in ritem pa čeprav se godba nekaj spremeni (melodija ni prizadeta). Sličen postopek je v V. taktu »dve in tri«

na zloga »na-« »še«, kakor v VII. taktu »dve in tri« na zlog »na-«. Pavzi v IV. in VIII. taktu sta lepo izpolnjeni z držo v gibu, baš v katerem naj bo popolno kritje, enotnost in mirnost.

O B J A V E

ŽUPNE VESTI

Zbora načelnikov odborov za Sokolsko Petrovo petletnico, ki je bil 5. IX. v Beogradu, se je udeležil kot zastopnik naše župe br. župni prosvetar. Na zboru so bile zastopane vse župe razen Ljubljane in Splita.

Proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. v Beogradu se je poleg župnega odposlanca udeležilo še sedem delegatov iz društev Celje I, Laško, Polzela, Rimske toplice in Sevnica.

IZ ŽUPNEGA TO

REZULTATI ŽUPNIH IN MEDŽUPNIH PLAGALNIH TEKEM V ROGAŠKI SLATINI 21. AVGUSTA 1938

Članice 33.33 m prosto: 1. Cergol Zd., Celje-matica, 0.26.4, 2. Rataj Dragica, Zagorje, 0.39. Žen. naraščaj 33.33 m prosto: 1. Vedernjak Milena, Rim. topl., 0.26.3, 2. Cergol Rada, Celje-m., 0.28.1, 3. Ložar Nikolaja, Celje I, 0.28.1, 4. Mozetič Pavla, Celje I, 0.34.2. Članice 66.66 m prosto: 1. Cergol Zd., Celje-m., 1.15, 2. Bizjak Marica, Trbovlje, 1.35, Rataj, diskvalificirana. Moški naraščaj 66.66 m prosto (16 tekmovalcev): 1. Nendl Alojz, Celje-m., 0.43.4, 2. Berlič Srečko, Ptuj, 0.46.2, 3. Knop Ljubo, Celje-m., 0.48, 4. Novaković Dušan, Ptuj, 0.53.1, 5. Kostanjevec Zvonko, Ptuj, 0.53.2, 6. Pocajt Franc, Štore, 0.54.2, 7. Milošević Romi, Celje-m., 0.54.3, 8. Drvenik Niko, Ptuj, 0.54.4, 9. Kostanjevec Zd., Ptuj, 0.55.2, 10. Adamič Leon, Zagorje, 0.56.2. Člani 100 m prosto: 1. Ferlež Saša, Žalec, 1.10.4, 2. Tomić Jovo, Zagreb, 1.12, 3. Tori Savo, Trbovlje, 1.19, 4. Mačesić Boško, Zagreb, 1.22, 5. Pertot Stanko, Celje-m., 1.22.2. Moški naraščaj 100 m prsno: 1. Persoglio Ladi, Trbovlje, 1.35.4, 2. Lipič Ernest, Ptuj, 1.36, 3. Kostanjevec Zv., Ptuj, 1.37, 4. Pestevšek Marijan, Celje-m., 1.39, 5. Božič Milan, Celje-m., 1.41. Člani 100 m prsno: 1. Tori Savo, Trb., 1.28.2, 2. Božič Stanko, Celje-m., 1.34, 3. Barteloti Franjo, Zagreb, 1.34.3, 4. Čehovin Jurij, Štore, 1.39, 5. Mežnarič Stanko, Celje-m., 1.44.2, 6. Vadjaš Drago, Zagreb, 1.51.2. Moški naraščaj 66.66 m hrbtno: 1. Vizjak Janez, Žalec, 1.01.2, 2. Nendl Alojz, Celje-m., 1.01.4, 3. Belič Srečko, Ptuj, 1.04.4. Člani 66.66 m hrbtno: 1. Ferlež Saša, Žalec, 1.02, 2. Bingula Jos., Zagreb, 1.05, 3. Macesić Joso, Zagreb, 1.06, 4. Čehovin Jurij, Štore, 1.07.3, 5. Belaj Ivan,

Celje I, 1.11, 6. Maržan Marjan, Zagreb, 1.12.4. Člani 4×66.66 m prosto: 1. Celje, 3.16 (Mežnarič, Pertot, Tori, Ferlež), 2. Zagreb I., 3.17.1 (Macešić, Berković, Tomić, Mikuličić), 3. Zagreb II. Ženske 3×33.33 m mešano: 1. Naraščaj Celje 1.33, 2. Članice Celje 1.49.3. Člani 3×66.66 mešano: 1. Celje, 2.50.1, (Čehovin, Božič, Ferlež), 2. Zagreb I, 2.52.1 (Bingula, Bartelot, Macešić) 3. Zagreb II, 3.15. M. naraščaj 4×33.33 m prosto: 1. Celje 1.22.2 (Milošević, Pestevšek, Knop, Nendl), 2. Ptuj I, 1.27.3 (Kostanjevec, Drvenik, Novakovič, Berlič), 3. Ptuj II.

SKOKI V VODO: Naraščaj: 1. Kus Teo, Trbovlje, 43.1 točk. Člani: 1. Belaj Ivan, Celje I, 62.5, 2. Bizjak Mirko, Trbovlje, 53.50, 3. Berković Edvard, Zagreb, 50.50, 4. Mikuličić Ivan, Zagreb, 47, 5. Deponte Orfeo, Zagreb, 35.86, 6. Plevčak Ernest, Celje I, 30.28 točk

V skupnem plasmanu si je celjska župa priborila prvo mesto s 64, druga je župa Zagreb z 21 in tretja župa Maribor z 12 točkami.

V dvoboju članov je 1. župa Celje 40, 2. župa Zagreb 21 točk. V dvoboju naraščaja je 1. župa Celje 24, 2. župa Maribor 12 točk.

Župno prvenstvo si je priborilo Celje-matica z 32 točkami. 2. Trbovlje 24, 3. Žalec 15, 4. Celje I 8, 5. Rimske toplice 5, 6. Štore 5, 7. Zagorje 3 točke. Water polo tekma med župo Zagreb in Celje je končala z zmago Zagreba v razmerju 6:1 (3:1).

Točke so se štele sledeče za vse discipline: prvi 5, drugi 3, tretji 1.

IZ ŽUPNEGA PROSVETNEGA ODBORA

Do 18. t. m. smo prejeli od društev 50% poročil o proslavi kraljevega rojstnega dne. To je uspeh! Brez pospešnic nismo doslej prejeli še nikdar toliko poročil. Morda je to znak, da se v naši župi vendarle počasi vračamo v upravni red. V tem upanju opozarjamo brate prosvetarje, da je 20. t. m. potekel rok za odpremo prosvetnih poročil za I. in II. tromesečje t. l. Koncem meseca pa poteče rok za predložitev delovnega načrta dramskih odsekov, seznama iger in garderobe. Prosimo vse brate prosvetarje, da uvažujejo te datume in pohite s poročili. Pričakujemo tudi kratka poročila o idejnih šolah za novo članstvo in vseh ostalih akcijah v katerih je bilo govora v okrožnici št. 10.

V nekaj dneh prejmete okrožnico in prosimo, da jo v polni meri uvažujete.

Župni upravni tečaj je bil v nedeljo 18. t. m. v Celju. V tečaju, ki ga je otvoril in zaključil br. župni prosvetar, so predavali sledeči bratje: o statistiki, Verij Švajger, savezni referent za statistiko, o davkih in taksah Zvonimir Korošec, o tajniškem delu in o organizaciji in pravilnikih, ki urejajo upravno poslovanje Sokolstva, župni tajnik dr. Fran Kloar. Vsa predavanja so bila zanimiva, in tečaj-

niki, ki jih je bilo 24, so bili s tečajem povsem zadovoljni. Udeleženci tečaja pripadajo sledečim društvom: trije Celje I, po dva Celje - matica, Ponikva, Sv. Pavel pri Preboldu, Zidani most in Zalec, po eden Bizeljsko, Brežice, Krško, Laško, Loka pri Zidanem mostu, Petrovče, Rajhenburg, Sv. Jurij ob j. ž., Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Vitanje in Vojnik, t. j. 18 društvom.

V Savezni prosvetni šoli, ki je bila v Beogradu od 7. do 20. avgusta je bil iz naše župe br. Oton Persoglio iz Trbovelj, član ŽPO.

Vodja naraščaja društva Praha - Vršovice nam je ob zaključku sokolske gozdne šole poslal sledeče pismo:

Dragi bratje!

Sprejmite bratsko zahvalo za Vaše drago pismo. Zahvaljujem se Vam za krasen sprejem in ljubezen izraženo našemu naraščajniku Mirku Smaha.

Naj mu bodo dnevi, katere je preživel med Vami, dragi bratje, v Vaši krasni Jugoslaviji, kot zvezda vodnica za vse njegovo življenje

Bratje, ne veste s kakšnim veseljem sem sprejel obvestilo, da je naše društvo imelo srečo, da lahko pošlje enega naraščajnika k Vam! Nas starejše je vedno vezalo skupno trpljenje v narodnem suženjstvu, ljubezen do svobode in samostojnosti, borba za najkrasnejše ideale Tyrša.

Naša mladina je že drugačna. Rojena in vzgojena je v svobodni domovini in ne pozna pritiska, katerega smo mi morali trpeti. To ve samo iz pripovedovanja starejših. Ali baš to trpljenje je bilo vzpodbuda za naše sokolsko in pobratimsko življenje.

Ta vzpodbuda mora biti izpopolnjena s pogostimi stiki naše in Vaše mladine, ker tako se najlaže zvežejo mlade ognjevitke slovanske duše v eno celo, neločljivo! — Bratski Jugoslaviji Nazdar!

SOKOLSKI TISK

Blagota Koljeušić: Duh sokolske pedagogije. Prosvetni odbor Saveza SKJ je izdal kot drugi zvezek zbirke »Sokolska misel« v naslovu citirano študijo. V prvem delu 32 strani broječe knjižice začrta pisec splošne poglede na vzgojo, ki jo deli v občo, nacionalno in strokovno. V tem poglavju govori tudi o vzgojnih činiteljih, ki so mu dom, šola in družba. V drugem poglavju »Sokolska pedagogija«, razčleni najpreje sokolske težnje, misli in cilje ter govori nato o telesni, duhovni in нравni vzgoji, ki se pojavlja v Sokolstvu v harmonični enoti, vsled česar je Sokolstvo ogromna, močna in konstruktivna narodna organizacija. Drobná knjižica bo vsekakor služila svojemu namenu: širjenju spoznavanja sokolske misli in ciljev

Spas države je najvišji zakon, a služba narodu je sveta služba ... — (Aleksander I.)

RAZNO

Tako je prav! Bratsko društvo Sv. Pavel pri Preboldu je letos priredilo svoj javni nastop **izključno** z domačimi telovadci. Sodelovanje bratov in sester iz sosednjih društev je prijazno odklonilo. Tako je vaditeljski zbor z načelnikom br. Verkom pokazal uspehe svojega dela in to je prav. Poskusimo tudi drugi tako!

»Red v upravnem poslovanju«. Neko naše društvo je v načrt sokolske Petrove petletnice postavilo med drugim tudi točko: Red v upravnem poslovanju. Župa je zaprosila v preteklih mesecih za poročilo o izvršenem delu SPP. Vsakdo bi pričakoval, da bo društvo, ki si je celo v načrt SPP vstavilo redno upravno poslovanje, prvo odgovorilo. Pa ni! Društvo je na to prejelo še dve pospešnici, a je ostalo gluho. V dveh letih ni uspelo urediti svojega upravnega poslovanja. Upravičeno slutimo, da so tudi ostale točke le — načrt na papirju.

Ena iz — Indije Koromandije. Na nekem občnem zboru je kandidat za prosvetarja izjavil »Ce me že silite, bom sprejel, a povem Vam, da delal ne bom!« Pa je bil kljub jasni izjavi izvoljen. Kdo je sedaj kriv za prosvetno mrtvilo v tej edinici: prosvetar ali oni, ki so ga izvolili?

Češkoslovaško zatiranje Nemcev. Od l. 1922. do l. 1937. je češkoslovaško ministrstvo narodnega zdravja in telesne kulture priredilo 1284 tečajev za telovadbo s 84.576 slušatelji. Od teh tečajev je bilo 568 (torej 44%) nemških s 26.829 (31%) nemškimi gojenci. Zveza nemških turnerjev v ČSR šteje 17 žup s 1243 društvi in 147.771 pripadnikom. Od leta 1936. se je povečalo število društev za 56, število pripadnikov za 3.683. Od teh je 26.068 telovadcev, 16.158 telovadk, 14.069 moškega in 13.112 ženskega naraščaja ter 65.289 dece. Svoje domove ima 161 društev. — Na nedavnih turnerskih svečanostih v Bratislavi v Nemčiji je bilo 31.000 turnerjev iz ČSR. Češkoslovaške železnice so jim dale na razpolago 30 posebnih vlakov. — Iz Poljske je prišlo na te svečanosti komaj 560 turnerjev, iz Italije (nemškega Poadižja) kljub osi Berlin—Rim — nobeden. Glasilo nemških emigrantov iz Južne Tirolske »Südtiroler Heimat« je prenehalo izhajati. Najprej je izhajalo v Innsbrucku, nato se je preselilo v Vaduz (Lichtenstein) in od tu v Gdansk. Volja »Führerja« je zatrla poslednji glas umirajoče nemške manjšine v Italiji.

Himna prostovoljni disciplini. Tritisoč češkoslovaških vojakov izvaja proste vaje. Brez godbe, brez štetja! Tritisoč teles, tritisoč parov rok in nog se giblje skladno, v istem ritmu, brez prehitavanja, brez zaostajanja. Tritisoč teles, kot eno samo telo, kot ena sama volja! Pa vendar ni bilo tu ene same volje kapelnika ali načelnika, temveč tritisoč volj treh tisočev, ki so jim svobodna srca bila takt, da se je zlilo njih gibanje v mogočno himno prostovoljni disciplini. Simbol češkoslovaške demokracije!